

ROYAL NORWEGIAN MINISTRY OF
CLIMATE AND ENVIRONMENT

EFTA Surveillance Authority
Rue Belliard 35,
1040 Brussels
Belgium

Your ref
Case No. 78085

Our ref
15/2910-

Date
20.5.2016

Additional information concerning the award of exclusive rights for the collection and treatment of waste

Dear Madam/Sir,

Reference is made to Norway's reply 1 April 2016 to EFTA Surveillance Authority's request for information 15 December 2015. In the letter it is stated that the Norwegian government will submit additional information concerning practice and reasons commonly invoked by Norwegian municipalities for the award of exclusive rights in the waste management sector. The Norwegian Waste Management and Recycling Association, Avfall Norge, has done a survey in this regard, and the results of the survey is enclosed.

Yours sincerely,

Ida Juell
Deputy Director General

Ann Ida Østensen
Adviser

This document is electronically approved and sent without signature

Notat

Dato: 28.4.2016
Til: Miljødirektoratet
Kopi:
Fra: Avfall Norge

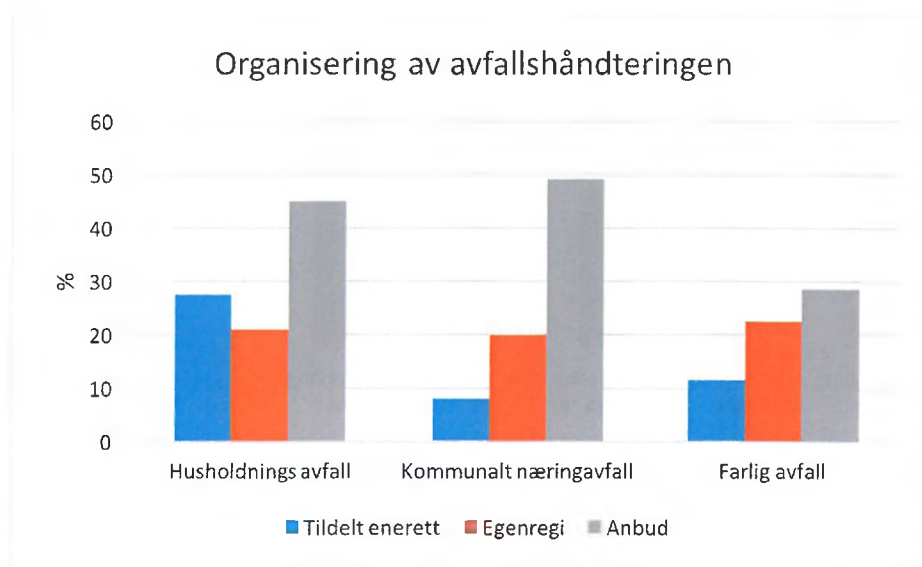
Øvre Vollgt 6, 0158 Oslo
Telefon: 24 14 66 00
E-post: post@avfallnorge.no
Internett: www.avfallnorge.no
Org. nr. no 971 274 409 MVA

Resultater fra medlemsspørring om praktisering av tildeling av eneretter for husholdningsavfall, kommunalt næringsavfall og farlig avfall

0. Sammendrag

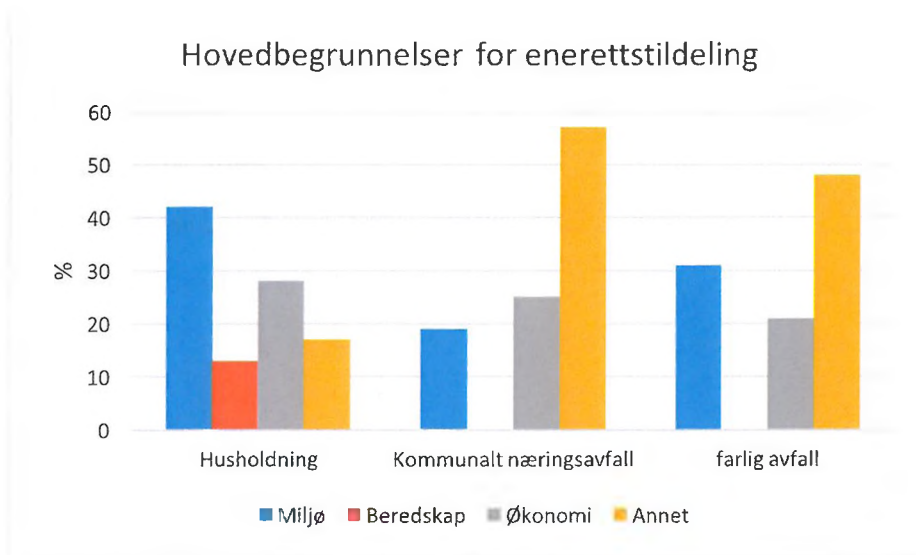
Miljødirektoratet har spurt Avfall Norge om faktainformasjon om hvordan avfallssektoren praktiserer tildelingen av eneretter. Avfall Norge har i den forbindelse gjennomført en spørreundersøkelse blant sine kommunale medlemmer for å kartlegge omfanget av bruken av tildeling av eneretter, samt om omfanget har økt i løpet av siste 5 år.

Utbredelsen av bruk av tildelte eneretter for å organisere avfallshåndteringen er vist i figuren under. Grafen under viser oppsummert hvordan avfallstjenesten er organisert for de tre kategoriene husholdningsavfall, kommunalt næringsavfall og farlig avfall.

Figur 1: Oppsummert organisering av avfallshåndteringen, se tabell 1.

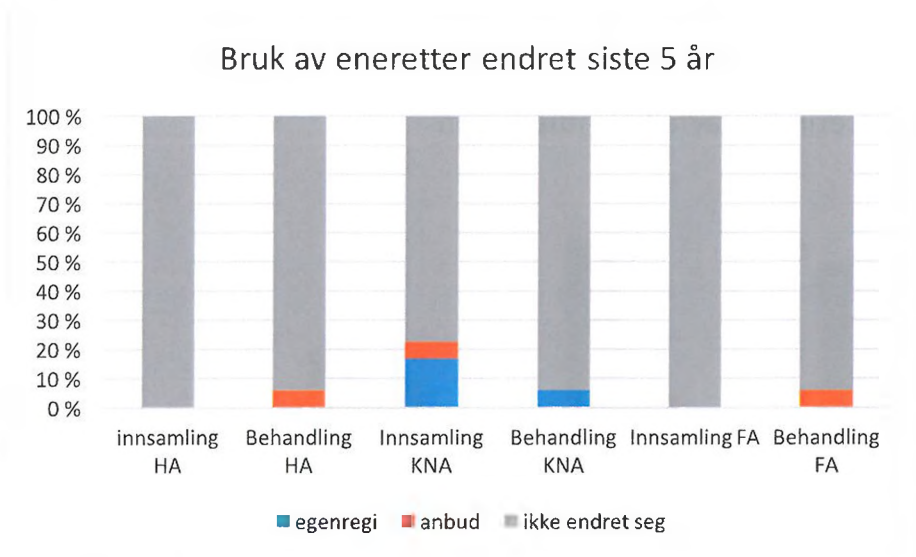
Hovedbegrunnelser for å bruke enerettstildeling i organisering av avfallstjenesten er vist i figuren under.

Figur 2 Hovedbegrunnelser for å bruke enerett som organiseringsform

42% av tildelinger av enerett på husholdningsavfall er begrunnet i miljøhensyn og 28% i økonomiske hensyn. Sistnevnte dreier seg ikke om profitt-drevne hensyn, men om økonomisk bærekraft og kostnadseffektivitet.

Endring i bruken av tildelt enerett i løpet av siste 5 år er vist i figuren under.

Figur 3 Endring i bruk av eneretter på bekostning av hhv. egenregi og anbud for husholdningsavfall, kommunalt næringsavfall og farlig avfall.

1. Bakgrunn og metode

EFTAS overvåkingsorgan ESA har bedt norske myndigheter om å redegjøre for praktiseringen av tildeling av eneretter på avfallsområdet, etter at deler av denne praksisen er klaget inn av Norsk Industri i oktober 2015.

Miljødirektoratet har spurt Avfall Norge om faktainformasjon om hvordan avfallssektoren praktiserer tildelingen av eneretter. Avfall Norge har i den forbindelse gjennomført en spørreundersøkelse blant sine kommunale medlemmer for å kartlegge omfanget av bruken av tildeling av eneretter, samt om omfanget har økt i løpet av siste 5 år.

1.1 Om undersøkelsen

Undersøkelsen ble gjennomført i verktøyet SurveyXact i perioden 10.mars til 19.april, først med svarfrist 23.mars og deretter med en utvidet svarfrist til 19.april.

Invitasjonen med den første svarfristen ble sendt til 87 respondenter, rettet spesielt mot "daglig ledere" i alle kommunale- og interkommunale etater/ avfallsvirksomheter i Avfall Norges medlemsregister. Ved utløpet av svarfristen hadde 25 respondenter svart (svarprosent på 29%).

Det ble sendt ut en ny invitasjon (påminnelse) 12.april med svarfrist 19.april, hvor utvalget også ble utvidet med ytterligere 59 respondenter til å omfatte "kontaktpersoner" i de samme virksomhetene. Totalt er det 45 kommuner/ interkommunale selskaper som har svart fullstendig på undersøkelsen, en **svarprosent på 52%**.

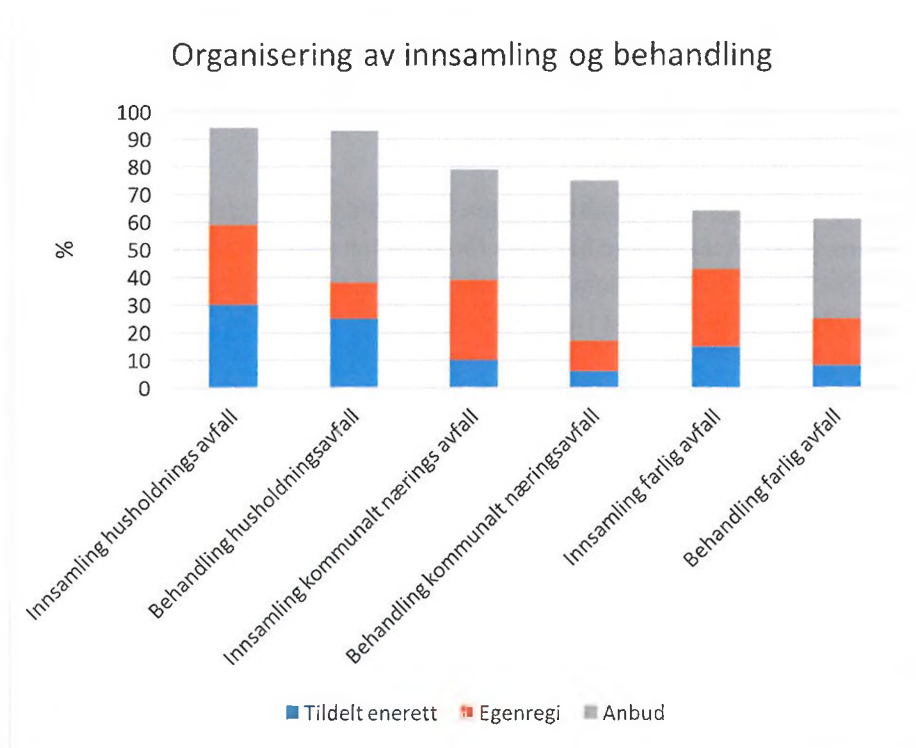
Siden det er kommunestyrene som har hjemmel til å tildele eneretter (delegere) håndtering av kommunens avfall, er spørringen rettet mot både kommunene og eventuelle delegerte interkommunale selskaper. Siden de fleste kommunene har overført den praktiske utøvelsen av kommunens ansvar for avfallstjenesten til (interkommunale) selskaper, er disse nærmere å svare på hvordan avfallstjenesten er organisert. I spørringen er det tydeliggjort at kun en av partene skal svare på undersøkelsen for å unngå flere svar på "samme enerett". Det ble også innledningsvis gitt en forklaring av begrepene som ble brukt i spørsmålene, *egenregi*, *utvidet egenregi*, *tildelt enerett*, og *selskapet*.

Spørsmålene i undersøkelsen er organisert tematisk i kategoriene *husholdningsavfall*, *kommunalt næringsavfall* og *farlig avfall*, for å gi svar på spørsmål til grunn i Miljødirektoratets henvendelse. Det blir kunstig å betrakte farlig avfall som egen kategori, da farlig avfall enten er husholdningsavfall eller næringsavfall. I tillegg er disse kategoriene inndelt i innsamling/ mottak og behandling, da dette er en normal oppdeling av tjenestekontrakter/ organisering av markedet.

Spørsmålsoppsettet i undersøkelsen illustrerer i en viss grad kompleksiteten av organiseringen i bransjen. Avfall Norge antar at resultatene gir et noenlunde representativt bilde av situasjonen, selv om undersøkelsen ikke tar høyde for å vise alle mulige kombinasjoner, for eksempel at selskaper kan utføre renovasjonsoppdraget i egenregi for noen kommuner, og anbud for noen kommuner.

2. Resultater

De 45 svarene, fordeler seg slik; 11 kommuner (22%) og 39 interkommunale selskaper (78%). De interkommunale selskapene har svart på vegne av til sammen 216 kommuner, så til sammen omfatter undersøkelsen 227 kommuner.

Figur 4 valg av organisering splittet på innsamling/ mottak og behandling, se tabell 1

Søylene i grafen viser gjennomsnittlig prosentandel for de tre organiseringsmåtene tildelt enerett, egenregi og konkurranse utsetting/ anbud splittet på innsamling/ mottak og behandling.

Tabellen under oppsummerer resultatene fra undersøkelsen på andelen av **tildelt enerett** brukt i organisering av tjenestene for den enkelte avfallstype for avfallskategoriene **husholdningsavfall** og **kommunalt næringsavfall**.

Tabell 1 prosentandel tildelte eneretter husholdningsavfall og kommunalt næringsavfall

Andel tildelt eneretter:	Middelverdi	Restavfall	Matavfall	Papir/papp	Plastemb.	Glass/metall	Smittefarlig avfall
Husholdningsavfall							
Innsamling/mottak	30%	34%	29%	33%	29%	26%	-
Behandling	25%	30%	32%	21%	22%	21%	-
	28%						
Kom.næringsavfall							
Innsamling/mottak	10%	13%	12%	13%	10%	6%	8%
Behandling	6%	10%	4%	7%	4%	2%	9%
	8%						

(tabellen: Smittefarlig avfall som oppstår på kommunale helsestasjoner, sykehjem m.fl., er en avfallstype som krever særskilt håndtering og er tatt med som en kommunalt næringsavfalls kategori. Kolonnen «middelverdi» angir gjennomsnittlig (uvektet) prosentandel for avfallsfraksjonene, for å aggregere enerettsandelene opp til kategorinivå.)

Samlet svarte respondentene at de har tildelt eneretter i 28% av tilfellene i forbindelse med organiseringen av avfallstjenesten knyttet til husholdningsavfall, i 8% av tilfellene for kommunalt næringsavfall.

Tabellen under oppsummerer resultatene fra undersøkelsen på andelen av **tildelt enerett** brukt til organisering av **farlig avfall**:

Tabell 2 prosentandel tildelte eneretter farlig avfall

Andel tildelt eneretter:	Middelverdi	Henteordning	Betjent mottak	Ubetjent mottak
Innsamling:				
Husholdning	16%	9%	25%	14%
Kom.næringsavfall	6%	4%	10%	4%
Husholdning + Kom.næring	22%	20%	28%	17%
	14%			
Behandling:				
Husholdning	12%	8%	24%	4%
Kom.næringsavfall	3%	0%	4%	4%
Husholdning + Kom.næring	10%	10%	10%	11%
	8%			
Gjennomsnitt	11%			

Samlet svarte respondentene at de har tildelt eneretter i 11% av tilfellene i forbindelse med organiseringen av farlig avfall.

En nærmere beskrivelse av resultatene gis nedenfor.

2.1 Husholdningsavfall

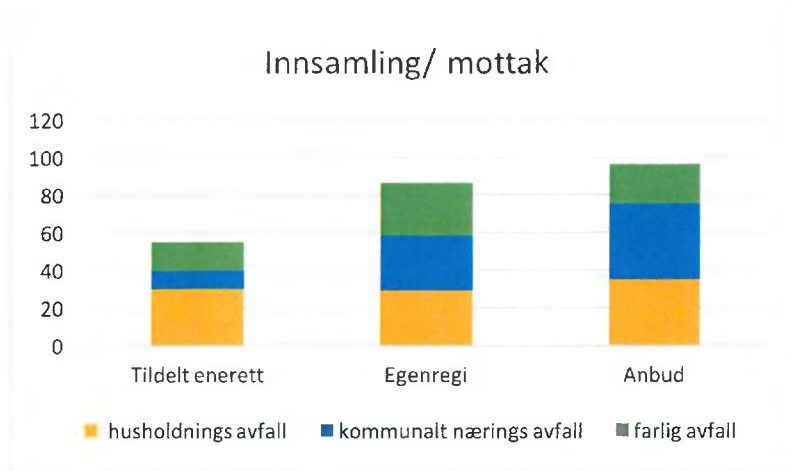
Spørsmålene om hvordan kommunen har organisert husholdningsavfallet ble gruppert i hvordan kommunen har organisert *innsamlingen*, herunder også *mottak* av husholdningsavfallet, og hvordan *behandlingen* er organisert. (Typisk er «entreprenene» delt opp i innsamling/transport og behandling)

Det var mulig å velge ett eller flere blant følgende svaralternativer;

- 1) Egenregi (samme rettssubjekt)
- 2) Utvidet egenregi (annet rettssubjekt, for eksempel KF)
- 3) Tildelt enerett
- 4) Konkurransen/ anbud
- 5) Ingen/ ikke aktuelt

2.1.1 Innsamling/ mottak

Organiseringen av innsamlingstjenesten for husholdningsavfall er vanligvis delt opp i flere oppdrag/ entrepriser dersom tjenesten er organisert på andre måter enn ren egenregi. Det er derfor spurt om hvordan organiseringen er utført for de vanligste avfallsfraksjonene som samles inn fra husholdninger; restavfall, matavfall, papir/papp, plastemballasje, og glass-/metallemballasje. Innenfor aktiviteten innsamling defineres også tjenester knyttet til mottak av avfallet, for eksempel ubemannede returpunkter og bemannede gjenbruks-/ gjenvinningsstasjoner.

Figur 5 Organisering av innsamling/ mottak

I gjennomsnittlig tildelt enerett for innsamling/ mottak av alle avfallsfraksjoner fra husholdninger 30%, 10% for kommunalt næringsavfall og 15% for farlig avfall, se figur 5. Konkurransetsetting/ anbud står for den største andelen av organisering av innsamling/ mottak samlet for alle kategorier.

Restavfall:

Av de 48 respondentene som har svart på dette, svarer 34% at de har tildelt enerett på innsamling av restavfall. Det samme antallet (34%) har satt innsamlingen ut på anbud. Resterende 32% utfører innsamlingen i egenregi eller utvidet egenregi.

Matavfall:

Innsamlingen av matavfall er organisert med tildelt enerett av 29% av respondentene, 29% har svart anbud, 24% har svart egenregi/ utvidet egenregi, og 16% har ikke organisert innsamling av matavfall.

Papir/papp:

Innsamlingen av papir/papp er organisert med tildelt enerett av 33% av respondentene, 37% har svart anbud, 26% har svart egenregi/ utvidet egenregi, og 4% har ikke organisert innsamling av papir/papp.

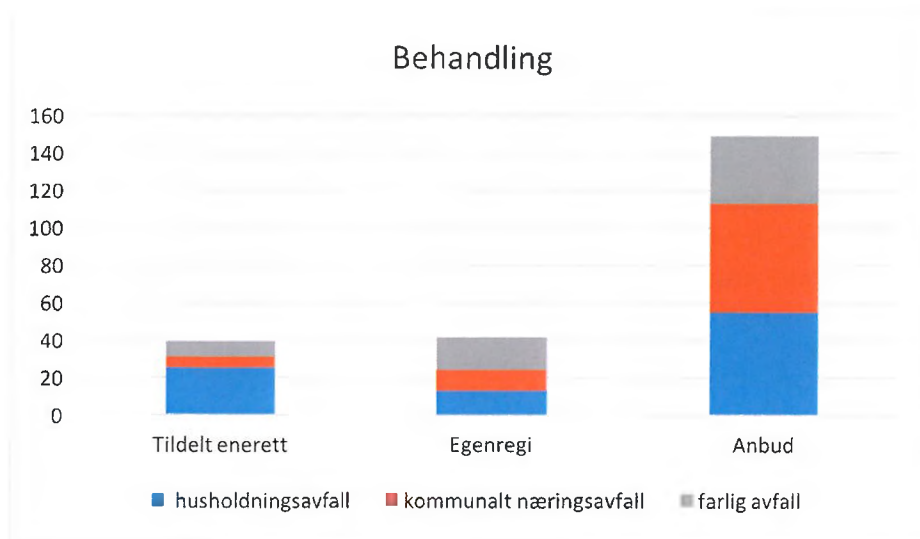
Plastemballasje:

Innsamlingen av plastemballasje er organisert med tildelt enerett av 29% av respondentene, 36% har svart anbud, 32% har svart egenregi/ utvidet egenregi, og 3% har ikke organisert innsamling av plastemballasje.

Glass-/metallemballasje:

Innsamlingen av glass-/metallemballasje er organisert med tildelt enerett av 26% av respondentene, 37% har svart anbud, 32% har svart egenregi/ utvidet egenregi, og 5% har ikke innsamling av glass-/metallemballasje.

2.1.2 Behandling

Figur 6 Organisering av behandling

Gjennomsnittlig tildelt enerett for behandling av alle avfallsfraksjoner fra husholdninger er 25%, 6% av kommunalt næringsavfall og 8% av farlig avfall, se figur 6. Konkurransetsetting/ anbud står for den største andelen av organisering av innsamling/ mottak samlet for alle kategorier.

Restavfall:

Av de 45 respondentene som har svart på dette, svarer 30% at de har organisert behandling av restavfall fra husholdninger som **tildelt enerett**. 58% har satt behandlingen ut på anbud. 11% utfører innsamlingen i egenregi eller utvidet egenregi.

Matavfall:

Behandlingen av matavfall er organisert med **tildelt enerett av 32%** av respondentene, 35% har svart anbud, 11% har svart egenregi/ utvidet egenregi, og 22% har ikke organisert behandling av matavfall.

Papir/papp:

Behandling av papir/papp er organisert med **tildelt enerett av 21%** av respondentene, 64% har svart anbud, 13% har svart egenregi/ utvidet egenregi, og 2% har ikke organisert av papir/papp.

Plastemballasje:

Behandling av plastemballasje er organisert med **tildelt enerett av 22%** av respondentene, 59% har svart anbud, 17% har svart egenregi/ utvidet egenregi, og 2% har ikke organisert behandling av plastemballasje.

Glass-/metallemballasje:

Behandling av glass-/metallemballasje er organisert med **tildelt enerett av 21%** av respondentene, 59% har svart anbud, 13% har svart egenregi/ utvidet egenregi, og 7% har ikke organisert behandling av glass-/metallemballasje.

2.2 Kommunalt næringsavfall

Spørsmålene om hvordan kommunen har organisert det kommunale næringsavfallet ble gruppert i hvordan kommunen har organisert *innsamlingen* av det kommunale næringsavfallet, og hvordan *behandlingen* er organisert.

Det var mulig å velge ett eller flere blant følgende svaralternativer;

- 1) Egenregi (samme rettssubjekt)
- 2) Utvidet egenregi (annet rettssubjekt, for eksempel KF)
- 3) Tildelt enerett
- 4) Konkurransen/ anbud
- 5) Ingen/ ikke aktuelt

Samlet svarte 8% av kommunene av de har tildelt eneretter i forbindelse med organiseringen av det kommunale næringsavfallet.

2.2.1 Innsamling/ mottak

Organisering av innsamlingstjenesten for kommunalt næringsavfall er vanligvis delt opp i flere oppdrag/ entrepriser avhengig av avfallstype/ -fraksjon. Det er derfor spurt om hvordan organiseringen er utført for de aktuelle avfallsfraksjonene som kan samles inn fra kommunal næringsvirksomhet; restavfall, matavfall, papir/papp, plastemballasje, glass-/metallemballasje, og smittefarlig avfall.

Restavfall:

Av de 46 respondentene som har svart på dette, svarer **13%** at de **har tildelt enerett** på innsamling/ mottak av restavfall. 42% har satt innsamlingen ut på anbud. 34% utfører innsamlingen i egenregi eller utvidet egenregi, mens 11% ikke har organisert innsamling/ mottak av restavfall.

Matavfall:

Innsamlingen av matavfall er organisert med **tildelt enerett av 12%** av respondentene, 38% har svart anbud, 25% har svart egenregi/ utvidet egenregi, og 25% har ikke organisert innsamling/ mottak av matavfall.

Papir/papp:

Innsamlingen av papir/papp er organisert med **tildelt enerett av 13%** av respondentene, 41% har svart anbud, 33% har svart egenregi/ utvidet egenregi, og 13% har ikke organisert innsamling/ mottak av papir/papp.

Plastemballasje:

Innsamlingen av plastemballasje er organisert med **tildelt enerett av 10%** av respondentene, 40% har svart anbud, 32% har svart egenregi/ utvidet egenregi, og 18% har ikke organisert innsamling/ mottak av plastemballasje.

Glass-/metallemballasje:

Innsamling/ mottak av glass-/metallemballasje er organisert med **tildelt enerett av 6%** av respondentene, 40% har svart anbud, 31% har svart egenregi/ utvidet egenregi, og 22% har ikke innsamling/ mottak av glass-/metallemballasje.

Smittefarlig avfall:

Innsamlingen av smittefarlig avfall er organisert med **tildelt enerett av 8%** av respondentene, 41% har svart anbud, 21% har svart egenregi/ utvidet egenregi, og 29% har ikke organisert innsamling av smittefarlig avfall.

2.2.2 Behandling

Restavfall:

Av de 45 respondentene som har svart på dette, svarer **10%** at de **har tildelt enerett** på behandling av restavfall. 65% har satt behandlingen ut på anbud. 13% utfører innsamlingen i egenregi eller utvidet egenregi, og 12% svarer at de ikke har organisert behandling av restavfall.

Matavfall:

Behandlingen av matavfall er organisert med **tildelt enerett av 4%** av respondentene, 57% har svart anbud, 8% har svart egenregi/ utvidet egenregi, og 31% har ikke organisert behandling av matavfall.

Papir/papp:

Behandling av papir/papp er organisert med **tildelt enerett av 7%** av respondentene, 63% har svart anbud, 13% har svart egenregi/ utvidet egenregi, og 17% har ikke organisert behandling av papir/papp.

Plastemballasje:

Behandling av plastemballasje er organisert med **tildelt enerett av 4%** av respondentene, 58% har svart anbud, 15% har svart egenregi/ utvidet egenregi, og 23% har ikke organisert behandling av plastemballasje.

Glass-/metallemballasje:

Behandling av glass-/metallemballasje er organisert med **tildelt enerett av 2%** av respondentene, 55% har svart anbud, 11% har svart egenregi/ utvidet egenregi, og 32% har ikke organisert behandling av glass-/metallemballasje.

Smittefarlig avfall:

Behandling av smittefarlig avfall er organisert med **tildelt enerett av 9%** av respondentene, 47% har svart anbud, 6% har svart egenregi/ utvidet egenregi, og 38% har ikke organisert behandling av smittefarlig avfall.

2.3 Farlig avfall

I det norske lovverket er det ikke definert et legalt ansvar for farlig avfall eksplisitt, men inngår i det legale ansvaret for husholdningsavfall og næringsavfall. For kommuner er det da aktuelt å organisere innsamling/ mottak og behandling av det farlige som adskilt mellom husholdninger og egen næringsvirksomhet, eller organisert sammen (samme ruter/ avtaler). Spørsmålene er derfor tilpasset enten organisering for husholdninger, for kommunal næringsvirksomhet eller disse i fellesskap. Det er også skilt på om innsamlingen er organisert som henteordning, betjent mottak eller ubetjent mottak.

63% av respondentene har organisert innsamling/ mottak av farlig avfall fra husholdninger og kommunal næring adskilt. Resterende 37% har organisert innsamling/ mottak sammen.

2.3.1 Innsamling via henteordning

Fra **husholdninger** er organisert som **tildelt enerett for 9%**, på anbud for 22%, i egenregi for 38%, mens 31% ikke har organisert henteordning for farlig avfall fra husholdninger.

Fra **kommunal næringsvirksomhet** er organisert som **tildelt enerett for 4%**, på anbud for 31%, i egenregi for 13%, mens 52% ikke har organisert henteordning for farlig avfall fra kommunal næringsvirksomhet.

Fra både **husholdninger og kommunal næringsvirksomhet** er organisert som **tildelt enerett for 20%**, på anbud for 25%, i egenregi for 25%, mens 30% ikke har organisert henteordning for farlig avfall fra husholdninger og kommunal næringsvirksomhet.

2.3.2 Innsamling via betjent mottak

Fra **husholdninger** er organisert som **tildelt enerett for 25%**, på anbud for 9%, i egenregi for 63%, mens 3% ikke har organisert betjent mottak for farlig avfall fra husholdninger.

Fra **kommunal næringsvirksomhet** er organisert som **tildelt enerett for 10%**, på anbud for 28%, i egenregi for 41%, mens 22% ikke har organisert betjent mottak for farlig avfall fra kommunal næringsvirksomhet.

Fra både **husholdninger og kommunal næringsvirksomhet** er organisert som **tildelt enerett for 28%**, på anbud for 33%, i egenregi for 34%, mens 5% ikke har organisert betjent mottak for farlig avfall fra husholdninger og kommunal næringsvirksomhet.

2.3.3 Innsamling via ubetjent mottak

Fra **husholdninger** er organisert som **tildelt enerett for 14%**, på anbud for 17%, i egenregi for 23%, mens 47% ikke har organisert ubetjent mottak for farlig avfall fra husholdninger.

Fra **kommunal næringsvirksomhet** er organisert som **tildelt enerett for 4%**, på anbud for 17%, i egenregi for 0%, mens 79% ikke har organisert ubetjent mottak for farlig avfall fra kommunal næringsvirksomhet.

Fra både **husholdninger og kommunal næringsvirksomhet** er organisert som **tildelt enerett for 17%**, på anbud for 11%, i egenregi for 17%, mens 55% ikke har organisert ubetjent mottak for farlig avfall fra husholdninger og kommunal næringsvirksomhet.

2.3.4 Behandling via henteordning

53% av respondentene har organisert behandling av farlig avfall fra husholdninger og kommunal næring adskilt. Resterende 77% har organisert behandling sammen.

Fra **husholdninger** er organisert som **tildelt enerett for 8%**, på anbud for 35%, i egenregi for 27%, mens 31% ikke har organisert behandling fra henteordning for farlig avfall fra husholdninger.

Fra **kommunal næringsvirksomhet** er organisert som **tildelt enerett for 0%**, på anbud for 43%, i egenregi for 14%, mens 43% ikke har organisert behandling fra henteordning for farlig avfall fra kommunal næringsvirksomhet.

Fra både **husholdninger og kommunal næringsvirksomhet** er organisert som **tildelt enerett for 10%**, på anbud for 40%, i egenregi for 5%, mens 45% ikke har organisert behandling fra henteordning for farlig avfall fra husholdninger og kommunal næringsvirksomhet.

2.3.5 Behandling via betjent mottak

Fra **husholdninger** er organisert som **tildelt enerett for 24%**, på anbud for 44%, i egenregi for 32%, mens 0% ikke har organisert behandling fra betjent mottak for farlig avfall fra husholdninger.

Fra **kommunal næringsvirksomhet** er organisert som **tildelt enerett for 4%**, på anbud for 46%, i egenregi for 23%, mens 27% ikke har organisert behandling fra betjent mottak for farlig avfall fra kommunal næringsvirksomhet.

Fra både **husholdninger og kommunal næringsvirksomhet** er organisert som **tildelt enerett for 10%**, på anbud for 64%, i egenregi for 15%, mens 10% ikke har organisert behandling fra betjent mottak for farlig avfall fra husholdninger og kommunal næringsvirksomhet.

2.3.6 Behandling via ubetjent mottak

Fra **husholdninger** er organisert som **tildelt enerett for 4%**, på anbud for 21%, i egenregi for 16%, mens 59% ikke har organisert behandling fra ubetjent mottak for farlig avfall fra husholdninger.

Fra **kommunal næringsvirksomhet** er organisert som **tildelt enerett for 4%**, på anbud for 9%, i egenregi for 8%, mens 80% ikke har organisert behandling fra ubetjent mottak for farlig avfall fra kommunal næringsvirksomhet.

Fra både **husholdninger og kommunal næringsvirksomhet** er organisert som **tildelt enerett for 11%**, på anbud for 26%, i egenregi for 11%, mens 52% ikke har organisert behandling fra ubetjent mottak for farlig avfall fra husholdninger og kommunal næringsvirksomhet.

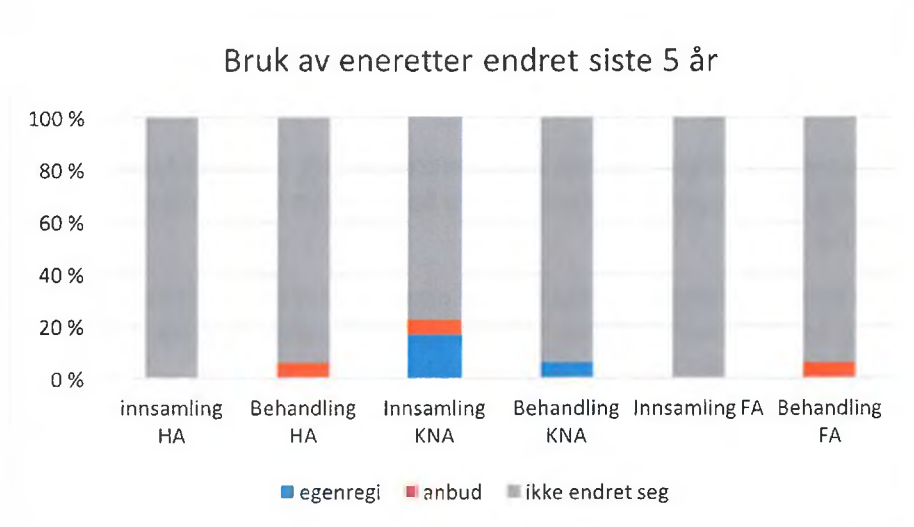
2.4 Endret praktisering i bruk av eneretter siste 5 år

Kommunene ble spurt om bruken av enerett for organisering av henholdsvis innsamling og behandling har endret seg siste 5 år.

Tabell 3 Andel som oppgir endret bruk av enerett siste 5 år

	Innsamling/ mottak	Behandling
Husholdningsavfall	-	6%
Kommunalt næringsavfall	23%	6%
Farlig avfall	-	6%

18 respondenter svarte på dette spørsmålet. Vedrørende *innsamling/ mottak* for kategoriene *husholdningsavfall* og *farlig avfall* har bruken av enerett **ikke** endret seg siste 5 årene. For kategorien *kommunalt næringsavfall* svarte 23% at bruken av enerett **har** endret seg siste 5 år, hvorav 17% har gått på bekostning av egenregi og hvor 6% har gått på bekostning av konkurranseutsetting/ anbud, se tabell 3 og figur 7.

Figur 7 endret bruk av tildelte eneretter siste 5 år

Vedrørende *behandling* for kategoriene *husholdningsavfall* (HA) og *farlig avfall* (FA) svarte 6% at bruken av enerett har endret seg på bekostning av anbud/ konkurranseutsetting siste 5 årene. For 94% har dette ikke endre seg. For kategorien *kommunalt næringsavfall* (KNA) svarte 6% at bruken av enerett har endret seg på bekostning av egenregi siste 5 år, se figur 7.

2.5 Begrunnelser som kommunene har lagt til grunn for tildeling av eneretter

Undersøkelsen hadde ikke rom for å ta med utdypende begrunnelser, som juridiske utredninger o.l til grunn for kommunenes beslutninger, men det ble bedt om å angi ut ifra følgende hovedbegrunnelser;

- 1) Miljøhensyn
- 2) Beredskapshensyn
- 3) Økonomiske hensyn (ikke bare profitt)
- 4) Annet

Det var 18 respondenter som svarte på spørsmålet.

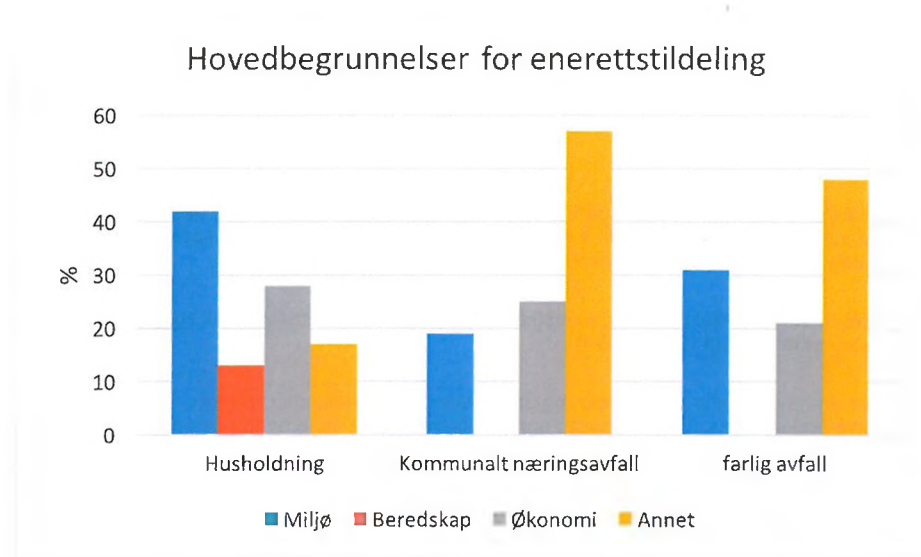
Svarene i tabellen under er spesifisert på innsamling og behandling.

Tabell 4 Hovedgrunner for tildeling av enerett oppdelt på innsamling/ mottak og behandling

	Miljøhensyn	Beredskapshensyn	Økonomiske hensyn	Annet
Innsamling av husholdningsavfall	36%	12%	30%	21%
Innsamling av kommunalt næringsavfall	18%	0%	30%	52%
Innsamling av farlig avfall	28%	0%	24%	48%
Behandling av husholdningsavfall	48%	13%	26%	13%
Behandling av kommunalt næringsavfall	19%	0%	19%	62%
Behandling av farlig avfall	34%	0%	18%	48%

Tabell: Respondentene har ikke oppgitt nærmere hvilke grunner som refereres til under svaralternativ «annet». Det var mulig å oppgi flere svaralternativer og annet er også valgt sammen med ett eller flere av de andre alternativene.

I gjennomsnitt 42% av tildelinger av enerett for innsamling/ mottak og behandling på husholdningsavfall er begrunnet i miljøhensyn og 28% i økonomiske hensyn, se figur 8 . Sistnevnte dreier seg ikke om profitt-drevne hensyn, men om økonomisk bærekraft og kostnadseffektivitet.

Figur 8 hovedbegrunnelser for enerettstildeling

2.5.1 Innsamling av husholdningsavfall

For innsamling/ mottak av husholdningsavfall valgte 36% miljøhensyn, 30% økonomiske hensyn og 12% beredskapshensyn som årsak.

2.5.2 Innsamling av kommunalt næringsavfall

For innsamling av kommunalt næringsavfall valgte 30% økonomiske hensyn og 18% miljøhensyn som årsak.

2.5.3 Innsamling av farlig avfall

For innsamling av farlig avfall valgte 28% miljøhensyn og 24% økonomiske hensyn.

2.5.4 Behandling av husholdningsavfall

For behandling av husholdningsavfall valgte 48% miljøhensyn, 26% økonomiske hensyn og 13% beredskapshensyn som årsak.

2.5.5 Behandling av kommunalt næringsavfall

For behandling av kommunalt næringsavfall valgte 19% miljøhensyn og 19% økonomiske hensyn som årsak.

2.5.6 Behandling av farlig avfall

For behandling av farlig avfall valgte 34% miljøhensyn og 18% økonomiske hensyn som årsak.

Vedlegg

Rapport fra SurveyXact.

E-post invitasjon

Hei <%navn%>, du har ikke svart eller bare delvis svart på vår spørring, og vi tillater oss å sende deg en aldri så liten påminnelse. Det er viktig at alle våre medlemmer bidrar til å danne et helhetlig bilde ved å delta i spørringen, da svarene vil danne et faktagrunnlag som Miljødirektoratet skal jobbe videre med i tiden fremover.

Helt konkret har Miljødirektoratet bedt Avfall Norge om en oversikt om tildeling av enerett for avfall **fra kommuner** (med ansvar etter F.L §30) til utøvende selskap (IKS, AS o.l.).

Vi minner om at Avfall Norge har en nøytral rolle i spørringen og at alle svar vil bli behandlet fortrolig. Avfall Norge vil bruke opplysningene til å beskrive praksisen av tildelt enerett i norske kommuner til miljømyndighetene, og Miljødirektoratet vil kun motta anonymisert statistisk informasjon fra undersøkelsen.

Hvis du har spørsmål om undersøkelsen, enerett eller fortrolighet kan du ta kontakt med roy.ulvang@avfallnorge.no.

Dersom du ikke er riktig mottaker av denne spørringen ber vi om at du videresender til rette person eller gir beskjed på annen måte.

Det tar ca 10 minutter å svare på spørreskjemaet.

Svar innen 19.april ved å følge denne lenken:

Innledningstekst

Takk for at du svarer på denne informasjonsinnhenting, der Avfall Norge er forespurt av Miljødirektoratet om å innhente faktainformasjon om praktiseringen av tildeling av enerett på avfall fra kommuner (som forvalter ansvar i §30 i F.oven) til et selskap. (NB, gjelder ikke eventuell videredelegering fra selskapet (IKS, AS) til datterselskap o.l.). Avfall Norge har en nøytral rolle i forbindelse med denne spørringen.

Dersom det er hensiktsmessig og i overenskomst med sin eierkommune, kan det utøvende selskapet som utøver enerett/egenregi svare på denne undersøkelsen på vegne av kommunen(e). Du kommer i gang ved å trykke på "neste" nede i høyre hjørne. Du kan bevege deg frem og tilbake i spørreskjemaet uten at svarene forsvinner. Hvis du blir avbrutt i løpet av besvarelsen, kan du senere fortsette der du slapp.

Tusen takk for at du deltar.

Med vennlig hilsen

Avfall Norge

--

Svarene vil bli behandlet konfidensielt av Avfall Norge og oversendt til Miljødirektoratet som statistisk informasjon. Avfall Norge vil bruke opplysningene til å beskrive praksisen av tildelt enerett i norske kommuner til miljømyndighetene, og aggregert og bearbeidet informasjon vil bli oversendt til Mdir.

Undersøkelsen ta ca 10 minutter å besvare. Spørsmålene i undersøkelsen er sortert tematisk om hvordan kommunen (§30 i F.oven) har organisert innsamling og behandling av kategoriene husholdningsavfall, kommunalt næringsavfall og farlig avfall.

Forklaring av begreper som er brukt i spørsmålene:

Egenregi: Når tjenesten utføres av kommunen selv

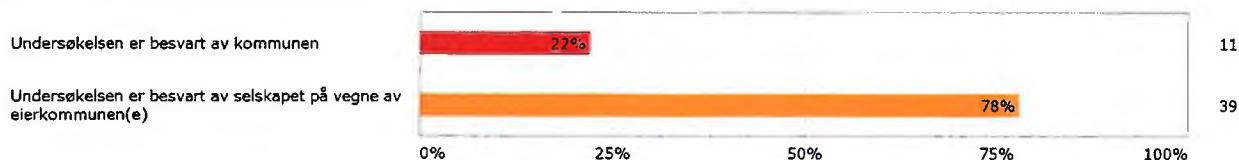
Utvidet egenregi: Når tjenesten utføres av eget rettssubjekt i kommunen (som oppfyller vilkårene om unntak fra anskaffelsesforskriften)

Tildelt enerett: Når tjenesten er tildelt fra kommunen til et selskap i henhold til bestemmelsene i anskaffelsesforskriften §1-3(2)h

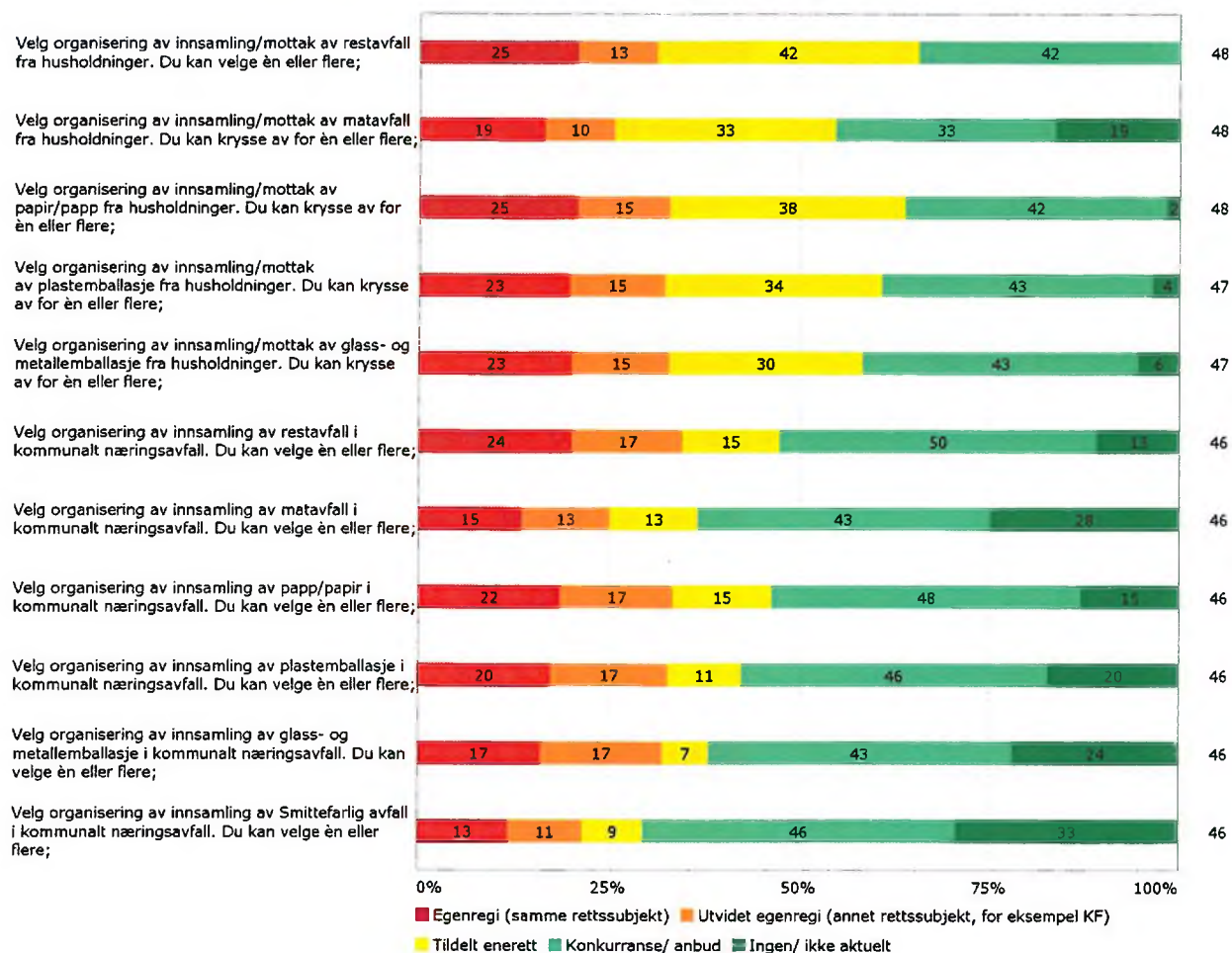
Selskapet: Det organet som er overlatt ansvaret for avfallshåndteringen fra kommunen(e), for eksempel et IKS, KF eller AS.

--

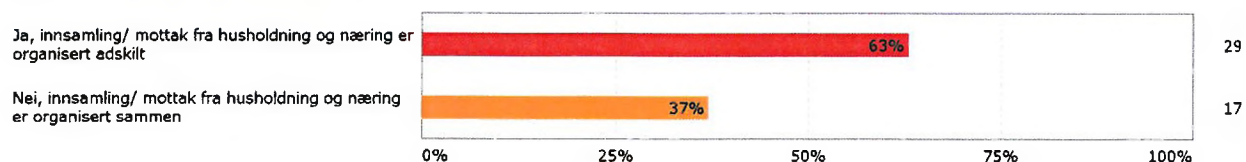
Oppgi om det er kommunen eller selskapet som har svart på undersøkelsen

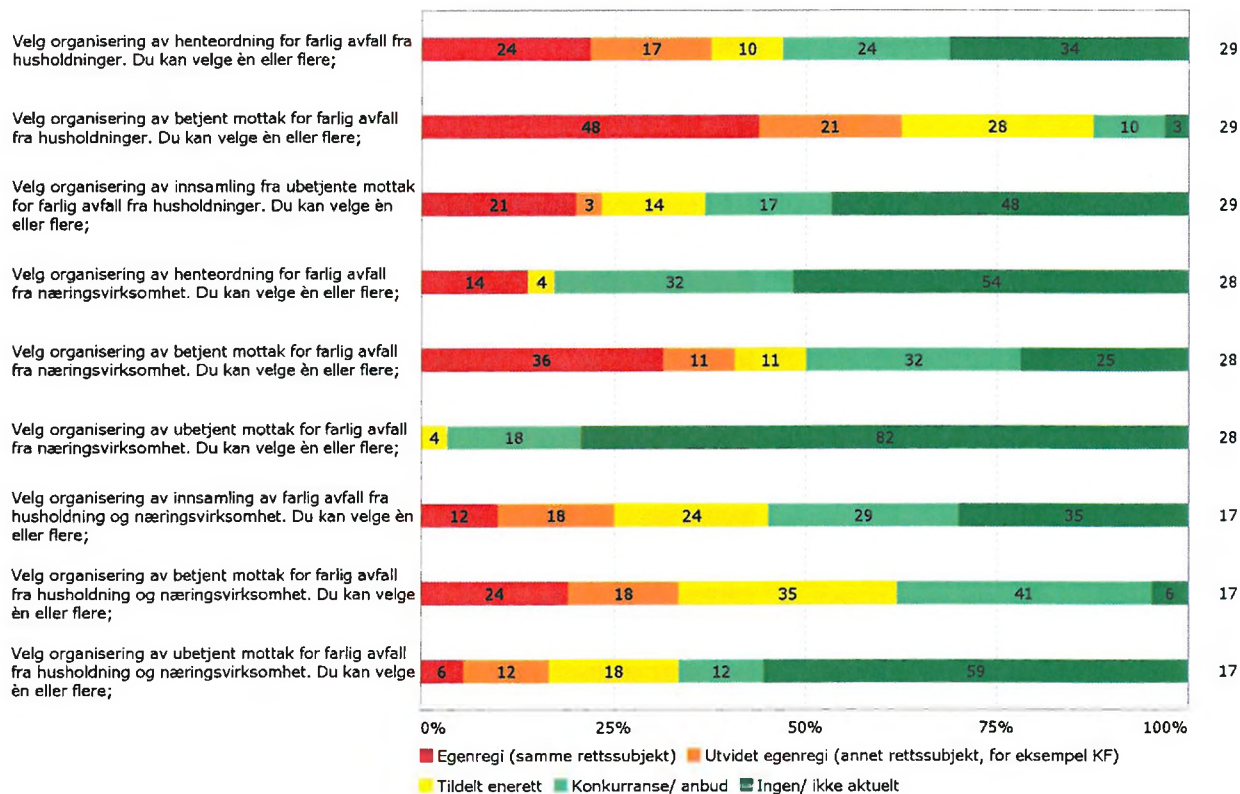
Innsamling - husholdningsavfall, kommunalt næringsavfall og farlig avfall

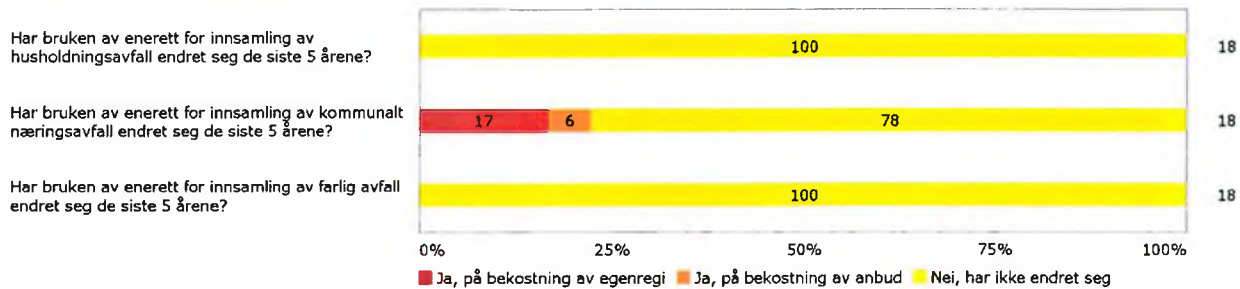
Er det i organisering av innsamling/ mottak av farlig avfall skilt (egne avtaler) mellom husholdning og næring?

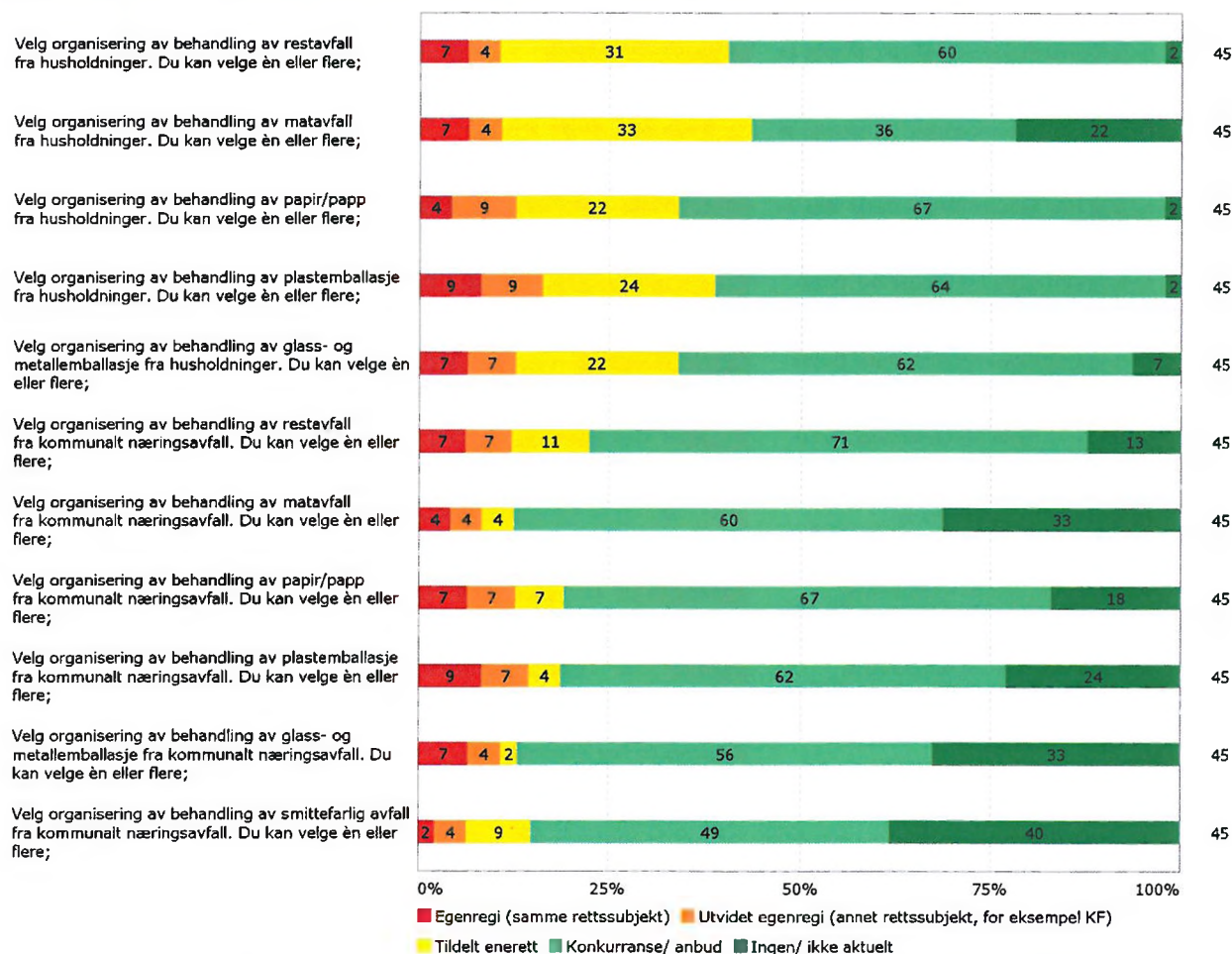
Innsamling/ mottak - farlig avfall fra husholdninger og næringsvirksomhet

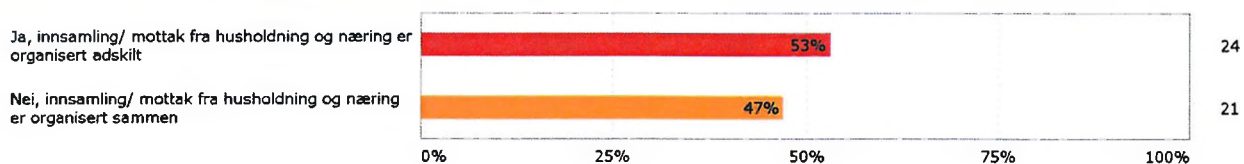
Innsamling – endring i bruk av enerett siste 5 år

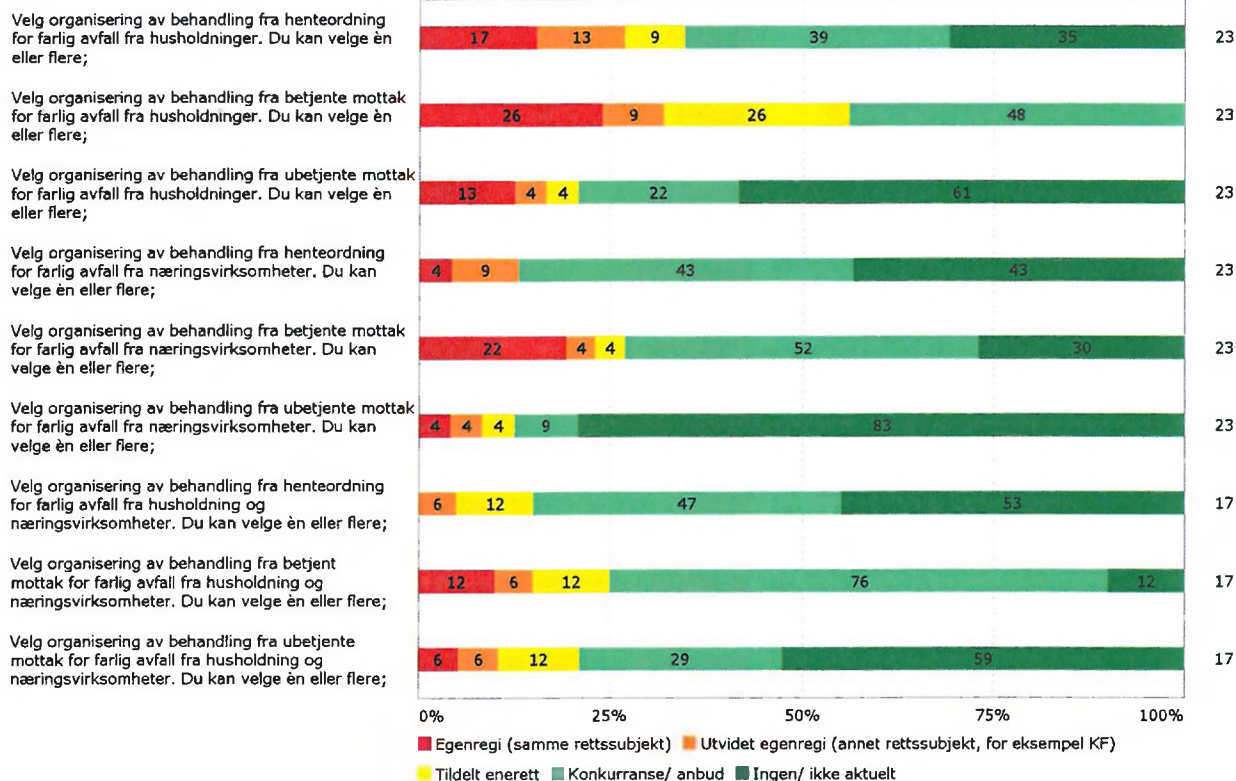
Behandling - husholdningsavfall, kommunalt næringsavfall og farlig avfall

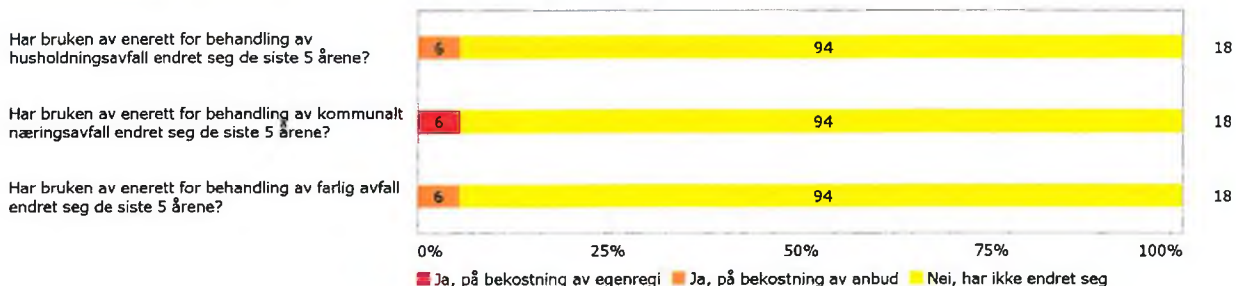
De neste spørsmålene gjelder organisering av behandling av farlig avfall, henholdsvis fra husholdninger og fra næringer.

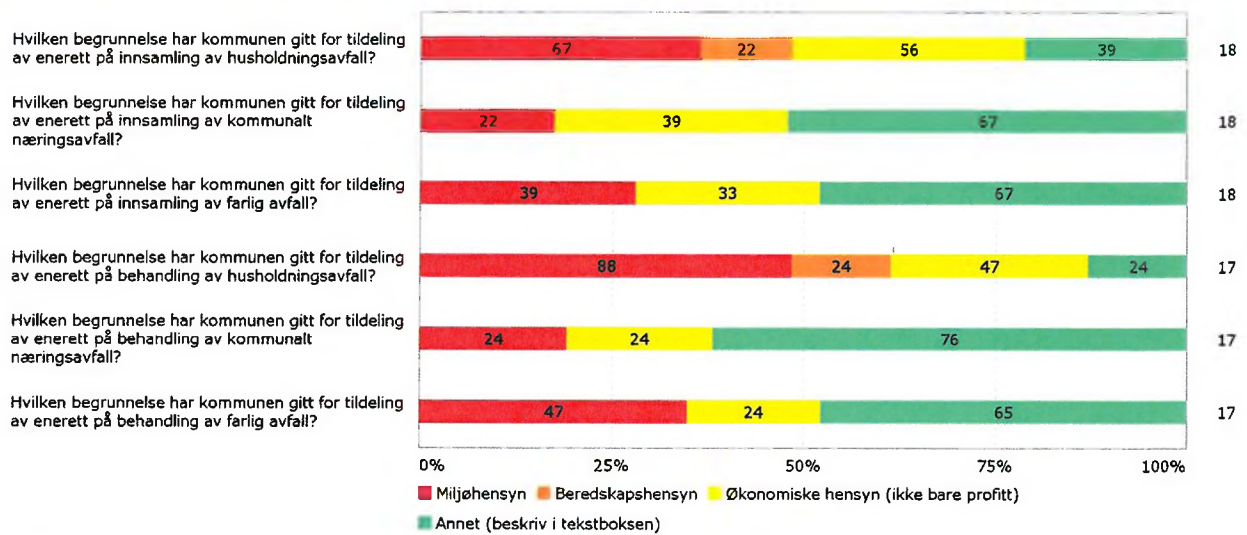
Behandling - farlig avfall fra husholdninger og næringsvirksomhet

Behandling – endring i bruk av enerett siste 5 år

Begrunnelse enerett – innsamling og behandling av husholdningsavfall, kommunalt næringsavfall og farlig avfall

Samlet status respondenter

